

prima instanță L. Curca
instanța de apel L. Popova
V. Pruteanu
A. Doga

ÎNCHEIERE

19 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Vîlcov

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Nadejda Răcilă, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nadejdei Racilă împotriva lui Vladimir Racilă cu privire la partajarea bunurilor proprietate în devălmășie a soților și cererea reconvențională a lui Vladimir Racilă împotriva Nadejdei Racilă cu privire la partajarea bunurilor proprietate în devălmășie a soților, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de către Vladimir Răcilă, casată hotărîrea Judecătoriei Cimișlia din 28 mai 2012 în partea recunoașterii proprietății comune în devălmășie și partajării casei de locuit din s. Ecaterinovca, r. Cimișlia, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri.

c o n s t a t ă

La 11 noiembrie 2011 Nadejda Racilă a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Racilă cu privire la partajarea bunurilor proprietate în devălmășie a soților.

În motivarea acțiunii reclamanta Nadejda Racilă a indicat că a înregistrat căsătoria cu Vladimir Racilă la data de 12 iunie 1992. Pe rol în instanța de judecată se află dosarul civil privind desfacerea căsătoriei. Copii în comun nu au.

Menționează reclamanta că pîrîtul pînă la căsătorie avea cu drept de proprietate 1/2 din casa de locuit din s. Ecaterinovca, iar 1/2 î-i aparține fostei soții a pîrîtului Sofia Răcilă.

În timpul căsătoriei cu pîrîtul au efectuat investiții enorme care au sporit esențial la valoarea bunului imobil, au reconstruit veranda și anexa lit. A, au

construit o baie, 3 sobe, 2 șoproane, un beci, 2 șure, reparație în toată casa, au instalat încălzire cu gaz, au construit gard în jurul casei, au procurat din banii ei proprii cea de-a doua jumătate a casei, ce-i aparținea fostei soții a pîrîtului Sofia Racilă conform contractului de cumpărare-vânzare din 28 octombrie 1997 pe numele pîrîtului Vladimir Racilă. Din aceste considerente solicită reclamanta recunoașterea dreptului de proprietate în devălmășie asupra întregii case de locuit, cu construcțiile auxiliare și a terenului aferent pe care este amplasată casa situată în s. Ecaterinovca.

Astfel, menționează reclamanta că în total cu pîrîtul au agonisit în timpul căsătoriei avere comună în sumă de 79.472 lei, ce constă din casa în valoare de 67.231 lei, terenul aferent cu suprafața de 0,28 ha cu prețul de 3.390 lei și bunuri mobile conform procesului-verbal din 20 octombrie 2011 în sumă de 8.850 lei.

Reclamanta Nadejda Răcilă solicită:

- în legătură cu faptul că ambii nu dispun de alt spațiu locativ în proprietate consideră necesar de a partaja casa și terenul în natură în două părți conform actului de expertiză nr. 27 din 8 noiembrie 2011. În special solicită să i se atribuie în natură partea a II-a din casă care include: camera locativă nr. 3 cu suprafața de 10,3 m² cu prețul de 4478 lei, coridorul nr. 4 cu suprafața de 20,7 m² cu prețul de 8999 lei, Anexa lit. 1 cu suprafața de 29,6 m² cu prețul de 6912 lei, șura lit. 1 cu suprafața de 14,8 m² cu prețului de 1779 lei, beciul lit. 2 cu suprafața de 13,1 m² cu prețul de 2455 lei, șura lit. 3 cu suprafața de 12,5 m² cu prețul de 2432 lei, șopronul lit. 1 cu suprafața de 8,8 m² cu prețul de 159 lei, șopronul lit. II cu suprafața de 26,6 m² cu prețul de 675 lei, iar în total din casă în sumă de 27890 lei. De asemenea, a solicitat atribuirea în natură 1/2 din terenul aferent cu suprafața de 0,28 ha, cu prețul de 1695 lei, iar în total avere imobilă în sumă de 29.585 lei; iar pîrîtului Vladimir Răcilă să i se atribuie în natură prima parte din casă conform actului de expertiză nr. 27 din 8 noiembrie 2011 și anume: camera locativă nr. 1 cu suprafața de 18,5 m² cu prețul de 8043 lei, camera locativă nr. 2 cu suprafața de 13 m² cu prețul de 5652 lei, veranda lit. a cu suprafața de 22,9 m² cu prețul de 15363 lei, șura lit. 4 cu suprafața de 28,3 m² cu prețul de 3424 lei, beciul lit. 5 cu suprafața de 12,7 m² cu prețul de 3.570 lei, iar în total în sumă de 36.052 lei. De asemenea, a solicitat atribuirea în natură 1/2 din terenul aferent cu suprafața de 0,28 ha cu costul de 1695 lei, iar în total avere imobilă în sumă de 37.747 lei; obligarea pîrîtului să închidă intrarea din veranda lit. a în coridorul nr. 4, iar gardul lit. III, poarta lit. V în sumă totală de 3290 lei să fie lăsate în folosință comună;

- atribuirea în natură bunuri mobile conform procesului-verbal nr. 2 din 20 octombrie 2011, în total avere în sumă de 4870 lei și anume: un pat cu prețul de 100 lei; divane cu costul total de 1000 lei, mese cu costul total de 300 lei, șifonier cu costul de 200 lei, 6 scaune cu costul total de 300 lei, oghealuri cu costul total de 600 lei, 8 perne cu costul total de 240 lei, o canapea cu costul de 100 lei, un fotoliu cu costul de 50 lei, saltea cu costul de 30 lei, covoare de perete cu costul total de 600 lei, un covor pe jos cu costul de 50 lei, un pled cu costul de 100 lei, televizor „Leco” cu costul de 1000 lei, aragazul cu costul de 200 lei, iar în total ei avere mobilă în

sumă de - 4870 lei, iar pîrîtlui să i se atribuie în natură din averea mobilă următoarele bunuri: pat cu costul de 100 lei, divan cu costul de 500 lei, mese cu costul total de 400 lei, 6 scaune cu costul total de 300 lei, oghealuri cu costul total de 600 lei, perne cu costul total de 150 lei, o canapea cu costul de 100 lei, un fotoliu cu costul de 50 lei, saltea cu costul de 30 lei, covoare de perete cu costul total de 600 lei, un covor pe jos cu costul de 50 lei, un pled cu costul 100 lei, frigiderul „Minsk” cu preţul de 1 000 lei, iar în total bunuri mobile în sumă de 3980 lei;

- încasarea cheltuielilor de judecată suportate pentru expertiza casei în mărime de 638,28 lei.

Vladimir Răcilă a depus cerere reconvenţională împotriva Nadejdei Racilă cu privire la partajarea bunurilor proprietate în devălmăşie a soţilor.

În motivarea acţiunii reconvenţionale Vladimir Răcilă a invocat că, modul de partajare a bunurilor proprietate în devălmăşie propus de către Nadejda Răcilă este inechitabil, cu interpretarea eronată a circumstanţelor de fapt, bazat pe rezultatele expertizei cadastrale pe care o consideră ilegală. Din aceste considerente solicită excluderea din partaj a bunurilor pe care deja le avea în proprietate la momentul încheierii căsătoriei cu Nadejda Răcilă.

Cît priveşte modul de partajare a bunurilor mobile propuse de reclamantă acesta este inechitabil şi nu reflectă starea reală. Un set întreg de bunuri au fost luate de Nadejda Răcilă, ele nefiind incluse în lista bunurilor ce urmau a fi partajate. Aceste bunuri sunt descrise conform actului de constatare întocmit la 30 ianuarie 2012 în prezenţa martorilor. Din acest motiv propune un alt mod de partajare a bunurilor mobile.

Vladimir Răcilă solicită atribuirea bunurilor mobile cu preţul total de 4880 lei şi anume: pat 100 lei; divane, 2 bucăţi 1000 lei; mese, 4 bucăţi 400 lei; scaune, 6 bucăţi 300 lei; plapume 2 bucăţi 600 lei; perne, 6 bucăţi 150 lei; canapea, 1 bucată 100 lei, fotoliu, 1 bucată 50 lei; saltea, 1 bucată 30 lei; covoare de perete, 2 bucăţi 600 lei; covor pentru podea, 1 bucată 50 lei; pled, 1 bucată 100 lei; televizor de modelul „Leco” 1000 lei; şopron din lemn 400 lei;

- Nadejdei Răcilă să-i fie atribuite bunuri mobile în sumă totală de 21.810 lei şi anume: cratiţă mare din aluminiu, 1 bucată 600 lei; complet de aşternut 440 lei; perdele, 6 bucăţi 700 lei; set de farfurii, 32 bucăţi 650 lei; fructiere, 8 bucăţi 120 lei; şervete, 7 bucăţi 480 lei; farfurii din aluminiu, 4 bucăţi 270 lei; căldări, 3 bucăţi 180 lei; ţoluri din lînă, 6 bucăţi 560 lei; ţoluri de fabrică, 3 bucăţi 180 lei; cuşcă pentru viţel 360 lei; tăvăli, 3 bucăţi 210 lei; ceaune din aluminiu, 4 bucăţi 360 lei; cratiţe din aluminiu, 4 bucăţi 380 lei; baloturi de paie, 15 bucăţi 300 lei; raţe mari, 18 bucăţi 900 lei; găini mari, 23 bucăţi 1380 lei; divan, 1 bucată 1000 lei; mese, 3 bucăţi 300 lei; şifonier, 1 bucată 200 lei; scaune, 6 bucăţi 300 lei; plapume, 6 bucăţi 600 lei; perne, 13 bucăţi 240 lei; canapea, 1 bucată 100 lei; fotoliu, 1 bucată 50 lei; saltea, 1 bucată 30 lei; covoare de perete, 2 bucăţi 600 lei; covor de podea, 1 bucată 50 lei; pled, 1 bucată 100 lei; aragaz, 1 bucată 200 lei; frigider „Minsk” 1000 lei; şopron din metal, pentru fin 3500 lei; calorifer din fontă, 21 secţii 840 lei; plită de lemn 1500 lei; cadă pentru baie 200 lei;

cazan de lemne 1500 lei; boiler 600 lei; lavoar 150 lei; cuptor din cărămidă 600 lei.

De asemenea, Vladimir Răcilă a solicitat partajarea bunurilor imobile conform variantei propuse în actul de expertiză cadastrală nr. 3 din 12 martie 2012, prin atribuirea lui a pății I din varianta de partajare cu prețul total de 8.999 lei compusă din : coridor nr. 4 cu suprafața de 20,7 m², cu prețul 8999 lei; 3/4 din terenul pentru construcții, cu suprafața 0,28 ha, prețul 3390 lei;

Nadejdei Racilă să i se atribuie partea nr. II din varianta de partajare cu prețul total de 14 004 lei compusă din: camera locativă nr. 3, cu suprafața de 10,3 m², cu prețul 4478 lei; anexa lit. A 1, cu suprafața de 29,6 m², cu prețul de 6912 lei; beci, lit. 2, cu suprafața de 13,1 m², cu prețul 2455 lei; șopron, lit. I cu suprafața de 8,8 m² cu prețul 159 lei; 1/4 din terenul pentru construcții, cu suprafața 0,28 ha cu prețul 3390 lei;.

- încasarea de la Nadejda Racilă în beneficiul lui Vladimir Racilă în calitate de sultă suma de 10.967 lei compusă din: sulta pentru bunurile mobile - 8465 lei; sulta pentru bunurile imobile - 2502 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Cimișlia din 28 mai 2012 acțiunea inițială și cea reconvențională au fost parțial admise. A fost recunoscut dreptul de proprietate a lui Vladimir Racilă asupra 1/2 din lotul pe care este amplasată casa din s. Ecaterinovca r. Cimișlia. A fost recunoscută proprietate în devălmășie a soților Vladimir Racilă și Nadejda Racilă asupra casei de locuit și 1/2 din suprafața lotului pe care este amplasată casa din s. Ecaterinovca r. Cimișlia. Avearea comună a Nadejdei Racilă și Vladimir Racilă a fost partajată în felul următor: Nadejdei Racilă i-a fost atribuită în natură 1/2 din casa de locuit situată în s. Ecaterinovca r. Cimișlia compusă din coridorul nr. 4 cu suprafața de 20,7 m² cu costul de 8999 lei, camera locativă nr. 3 cu suprafața de 10,3 m² cu costul de 4478 lei, anexa lit. 1 cu suprafața de 29,6 m² cu costul de 6912 lei, șura lit. 1 cu suprafața de 14,8 m² cu costul de 1779 lei, beciul lit. 2 cu suprafața de 13,1 m² cu costul de 2455 lei, șura lit. 3 cu suprafața de 12,5 m² cu costul de 2432 lei, șopronul lit. 1 cu suprafața de 8,8 m² cu costul de 159 lei, șopronul lit. 2 cu suprafața de 26,6 m² cu costul de 675 lei, 1 /4 din terenul aferent casei cu suprafața totală de 0,28 ha cu costul de 847 lei, bunuri mobile și anume: 2 divane cu costul total de 1000 lei, 3 mese cu costul total de 300 lei, un șifonier cu prețul de 200 lei, 6 scaune cu costul total 300 lei, 2 păături cu costul total 600 lei, 8 perne cu costul total 240 lei, o canapea cu prețul de 100 lei, un fotoliu cu prețul 50 lei, o saltea cu costul de 30 lei, 2 covoare de perete cu costul total de 600 lei, un covor pe jos cu costul 50 lei, o pătură cu costul de 100 lei, televizorul „Leco” cu costul de 1000 lei, aragazul cu costul de 200 lei, în total avere în sumă de 33.506 lei. Lui Vladimir Racilă i-a fost atribuită în natură 1/2 din casa de locuit situată în s. Ecaterinovca r. Cimișlia compusă din camera locativă nr. 1 cu suprafața de 18,5 m² cu costul de 8043 lei, camera locativă nr. 2 cu suprafața de 13 m² cu costul de 5652 lei, veranda lit. a cu suprafața de 22,9 m² cu prețul de 15.363 lei, șura lit. 4 cu suprafața de 28,3 m² cu prețul de 3424 lei, beciul lit. 5 cu suprafața de 12,7 m² cu costul de 3570 lei, 1/4 din terenul aferent casei cu suprafața totală de 0,28 ha cu costul de 847 lei, bunuri mobile și anume: un pat cu costul de 100 lei, un divan cu costul de 500 lei, 4 mese cu costul total de 401 lei, 6 scaune cu

costul total 300 lei, 2 pături cu costul total 600 lei, 5 perne cu costul total 150 lei, o canapea cu prețul de 100 lei, un fotoliu cu prețul 50 lei, o saltea cu costul de 30 lei, 2 covoare de perete cu costul total de 600 lei, un covor pe jos cu costul 50 lei, o pătură cu costul de 100 lei, frigiderul „Minsk” cu prețul de 1000 lei, în total avere în sumă de 40.879 lei.

Poarta lit. V cu costul de 2271 lei, gardul lit. III cu costul de 1019 lei au fost lăsate în folosință comună. Vladimir Racilă a fost obligat să închidă intrarea din coridorul nr. 4 în veranda lit. a. De la Vladimir Racilă au fost încasate în beneficiul Nadejdei Racilă cheltuielile de judecată în mărime de 641,99 lei. În rest pretențiile înaintate de Nadejda Racilă și Vladimir Racilă au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2012 a fost respins apelul declarat de către Vladimir Răcilă și menținută hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 28 mai 2012.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013, a fost admis recursul declarat de către Vladimir Răcilă, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2012, în partea partajării imobilului în litigiu, casei de locuit din s. Ecaterinovca, r. Cimișlia, cu restituirea pricinii în această parte spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecatori. În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2012 și hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 28 mai 2012 au fost menținute.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2013, a fost admis apelul declarat de către Vladimir Răcilă, casată hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 28 mai 2012 în partea recunoașterii proprietății comune în devălmășie și partajării casei de locuit din s. Ecaterinovca, r. Cimișlia, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care a fost recunoscută proprietatea comună în devălmășie a soților Vladimir Răcilă și Nadejda Răcilă asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa de locuit cu construcții accesorii conform contractului de vânzare-cumpărare din 28 octombrie 1997, compusă din: coridorul nr. 4 cu suprafața de 20,7 m² cu costul de 8999 lei, camera locativă nr. 3 cu suprafața de 10,3 m² cu prețul de 4478 lei, anexa lit. A1 cu suprafața de 29,6 m² cu costul de 6912 lei, beci lit. 2 cu suprafața de 13,1 m² cu prețul de 2455 lei, șopron lit. I cu suprafața de 8,8 m² cu prețul de 159 lei, în total în valoare de 23.003 lei. De asemenea, s-a dispus partajarea între Nadejda Răcilă și Vladimir Răcilă a bunurilor menționate în felul următor: lui Vladimir Răcilă i s-a atribuit în natură partea I compusă din coridorul nr. 4 cu suprafața de 20,7 m² cu costul de 8999 lei. Nadejdei Răcilă i s-a atribuit în natură partea a doua compusă din: camera locativă nr. 3 cu suprafața de 10,3 m² cu prețul de 4478 lei, Anexa lit. A 1 cu suprafața de 29,6 m² cu prețul de 6912 lei, beci lit. 2 cu suprafața de 13,1 m² cu prețul de 2455 lei, șopron lit. I cu suprafața de 8,8 m² cu prețul de 159 lei, în total în valoare de 14.004 lei. Pentru divizarea părților, Vladimir Răcilă a fost obligat să închidă golurile din coridorul nr. 4 în camera nr. 3 și din coridorul nr. 4 în anexa lit. A 1. Nadejda Răcilă a fost obligată să închidă intrarea în camera nr. 3 lit. A1. Poarta lit. V, gard lit. III au fost lăsate în folosință comună. De la Nadejda Răcilă a fost încasată în beneficiul lui Vladimir Răcilă diferența dintre cote-părți în sumă de 2502 lei. În rest pretențiile au fost respinse.

La 29 noiembrie 2013 Nadejda Răcilă a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2013, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea ce ține de partajarea casei de locuit, cu restituirea în această parte a pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Recurenta Nadejda Răcilă, în motivarea recursului a menționat că, la examinarea cauzei instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Nadejda Răcilă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel, ci au formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, accesul la un tribunal în aspectul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale cuprinde și condițiile în care poate fi atacată o hotărîre a unor instanțe de fond (*Guerin versus Franța*).

Totodată, acest drept nu este absolut, iar marja de apreciere aparține statului. Cu referire la caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că dreptul recurenței de acces la un tribunal în aspectul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu este afectat.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Nadejda Răcilă ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Nadejda Răcilă se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Vîlcov